

ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΜΥΝΑΣ

Εγχειρίδιο σχετικά με τη διαδικασία υποβολής Εσωτερικής Αναφοράς

Σεπτέμβρης '23

Περιεχόμενα

1. Εισαγωγή.....	3
2. Μέθοδοι υποβολής αναφοράς	3
3. Είδη Παραβάσεων που καλύπτει ο Νόμος.....	4
4. Διαδικασία παραλαβής και παρακολούθησης εσωτερικών αναφορών	4
5. Λήψη μέτρων έναντι αντιποίνων	6

1. Εισαγωγή

Το παρόν εγχειρίδιο ετοιμάστηκε με βάση τις πρόνοιες του «[περί της Προστασίας Προσώπων που Αναφέρουν Παραβάσεις του Ενωσιακού και Εθνικού Δικαίου Νόμου του 2022](#)» (Ν.6(Ι)/2022), ο οποίος τέθηκε σε ισχύ στις 4 Φεβρουαρίου 2022 και περιγράφει τις διαδικασίες που θα ακολουθούνται για την υποβολή εσωτερικής αναφοράς.

Σκοπός του πιο πάνω Νόμου, είναι η προστασία προσώπων, τα οποία υποβάλλουν αναφορά ή προβαίνουν σε δημόσια αποκάλυψη πληροφοριών σχετικά με ενδεχόμενες παραβάσεις Ενωσιακού ή Ευρωπαϊκού δικαίου, με την καθιέρωση δίαυλων αναφοράς και διαδικασιών σχετικά με την υποβολή και χειρισμό των αναφορών.

Για καλύτερη επεξήγηση του Νόμου, το Υπουργείο Δικαιοσύνης και Δημόσιας Τάξεως σε συνεργασία με το Γραφείο Επιτρόπου Νομοθεσίας έχουν προβεί στην έκδοση τριών επεξηγηματικών οδηγών, [προς εργοδότες](#), [προς εργαζομένους](#) και [προς αρμόδιες αρχές](#), οι οποίοι βρίσκονται αναρτημένοι στην επίσημη ιστοσελίδα του Υπουργείου (www.mjpo.gov.cy).

2. Μέθοδοι υποβολής αναφοράς

Υπάρχουν τρεις μέθοδοι υποβολής αναφοράς:

- Η εσωτερική αναφορά, κατά την οποία υποβάλλεται επώνυμα αναφορά σε αρμόδια άτομα τα οποία έχουν οριστεί από τον Εργοδότη, ως Δίαυλο Εσωτερικών Αναφορών,

- Η εξωτερική αναφορά, κατά την οποία υποβάλλεται επώνυμα αναφορά σε [Αρμόδια Αρχή](#) (κατάλογος των Αρμόδιων Αρχών υπάρχει αναρτημένος στην σελίδα του Υπουργείου Δικαιοσύνης και Δημόσιας Τάξης).

- Δημόσια αποκάλυψη, όπου προβαίνει ο αναφέρων σε περίπτωση που ενώ έχει προβεί σε εσωτερική/ εξωτερική αναφορά δεν υπήρχε ανταπόκριση εντός διαστήματος 3 μηνών ή έχει βάσιμους λόγους να πιστεύει ότι πρέπει να ενεργήσει με αυτό τον τρόπο για προστασία του ιδίου ή του δημόσιου συμφέροντος.

Επίσης, σημειώνεται ότι οι πληροφορίες δεν πρέπει να έχουν δοθεί κατά παράβαση των κανόνων προστασίας διαβαθμισμένων πληροφοριών, του δικηγορικού ή ιατρικού απορρήτου, του απόρρητου των δικαστικών διαδικασιών και των κανόνων της ποινικής δικονομίας ή η πρόσβαση σε αυτές ή κοινοποίηση τους να μην αποτελεί ποινικό αδίκημα.

Ο πληροφοριοδότης μπορεί να είναι εργαζόμενος στον ιδιωτικό, στον δημόσιο ή ευρύτερο δημόσιο τομέα, αυτοεργοδοτούμενος ή οποιοδήποτε πρόσωπο το οποίο απέκτησε πληροφορίες σχετικά με ενδεχόμενες παραβάσεις. Επίσης, ο Νόμος προστατεύει πρόσωπα τα οποία ενώ δεν έχουν προβεί σε υποβολή αναφοράς, συνδέονται με τους πληροφοριοδότες και μπορεί να είναι διαμεσολαβητές, ή να έχουν οποιαδήποτε συγγενική ή επαγγελματική σχέση με τον πληροφοριοδότη.

Η προστασία των πληροφοριοδοτών, προϋποθέτει οι αναφορές να γίνονται επώνυμα, ή σε περίπτωση που γίνεται ανώνυμα και ο πληροφοριοδότης έχει ταυτοποιηθεί και υφίσταται αντίποινα.

Νοείται, ότι όλες οι αναφορές γίνονται εμπιστευτικά και η ταυτότητα του αναφέροντα δεν αποκαλύπτεται σε οποιοδήποτε άλλον, πέρα από τα εξουσιοδοτημένα μέλη, παρά μόνο μετά από ρητή συγκατάθεση του ή εφόσον επιβάλλεται από το ενωσιακό ή εθνικό δίκαιο κατά την διάρκεια της έρευνας.

3. Είδη Παραβάσεων που καλύπτει ο Νόμος

Οι αναφορές που προστατεύονται από τον εν λόγω Νόμο θα πρέπει να σχετίζονται με παραβάσεις εθνικών κανόνων ή του δικαίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ).

Παραδείγματα παραβάσεων εθνικών κανόνων είναι:

- η διάπραξη ποινικού αδικήματος,
- παραβάσεις νομικής υποχρέωσης που επιβάλλεται από τους νόμους ή τους κανονισμούς της Δημοκρατίας,
- παραβάσεις που μπορούν να θέσουν σε κίνδυνο πρόσωπα,
- παραβάσεις που μπορεί να προκαλέσουν ζημιά στο περιβάλλον.

Παραβάσεις που σχετίζονται με τους ακόλουθους τομείς της ΕΕ:

- δημόσιες συμβάσεις,
- χρηματοπιστωτικές υπηρεσίες, προϊόντα και αγορές,
- νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες,
- χρηματοδότηση τρομοκρατίας,
- ασφάλεια των προϊόντων,
- ασφάλεια των μεταφορών,
- προστασία του περιβάλλοντος,
- προστασία από την ακτινοβολία και πυρηνική ασφάλεια,
- ασφάλεια των τροφίμων, ζωοτροφών, υγείας και μεταχείρισης ζώων,
- δημόσια υγεία,
- προστασία καταναλωτών,
- προστασία ιδιωτικής ζωής, δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και ασφάλειας συστημάτων διαδικτύου και πληροφοριών,
- διαφύλαξη οικονομικών συμφερόντων της ΕΕ,
- ανταγωνισμός και κρατικές ενισχύσεις,
- φορολογία των εταιρειών ή διακανονισμοί με σκοπό την απόκτηση φορολογικού πλεονεκτήματος.

Από την άλλη ο Νόμος δεν καλύπτει συνήθως, θέματα ή συμβάσεις σχετικά με την άμυνα και την ασφάλεια του κράτους και ορισμένα θέματα σχετικά με τον χρηματοπιστωτικό τομέα και θέματα περιβάλλοντος, τρομοκρατίας, κ.α., για τα οποία προβλέπονται ειδικοί κανόνες για την αναφορά παραβάσεων.

4. Διαδικασία παραλαβής και παρακολούθησης εσωτερικών αναφορών

Τα κύρια στάδια της διαδικασίας υποβολής/ παραλαβής και παρακολούθησης εσωτερικών αναφορών είναι:

1. Υποβολή αναφοράς στον Δίαυλο Εσωτερικών Αναφορών προφορικώς ή/και γραπτώς στο «Έντυπο Υποβολής Εσωτερικής Αναφοράς», που επισυνάπτεται. Ο αναφέρων μπορεί να επικοινωνήσει ή να υποβάλει την αναφορά του τηλεφωνικώς, σε προσωπική συνάντηση κατόπιν συνεννόησης ή με αποστολή στην ηλεκτρονική διεύθυνση ή ταχυδρομικώς υπόψη Μονάδας Εσωτερικού Ελέγχου με την ένδειξη «**ΕΜΠΙΣΤΕΥΤΙΚΟ**».

Τα στοιχεία Επικοινωνίας είναι τα εξής:

ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ	ΑΡ. ΤΗΛ	EMAIL
Σούλλα Τακκίδου Προϊστάμενη Μονάδας	22807520	stakkidou@papd.mof.gov.cy
Μυροφόρα Γαβριήλ Λειτουργός Άμυνας	22807746	mgavriel@mod.gov.cy
Ταχυδρομική Διεύθυνση: Λεωφόρος Στροβόλου 172-174, 2048 Στρόβολος, Λευκωσία		

2. Η αναφορά παραλαμβάνεται από τον Αρμόδιο Λειτουργό και καταχωρείται στο «Αρχείο Εσωτερικών Αναφορών», το οποίο χειρίζεται με πλήρη εμπιστευτικότητα. Σε περίπτωση που η αναφορά γίνεται προφορικά (μέσω τηλεφώνου ή προσωπικής συνάντησης), θα πρέπει να τεκμηριώνεται η υποβολή αυτή με την ηχογράφιση της συνομιλίας ή με την καταγραφή της σε μορφή πρακτικών. Σε κάθε περίπτωση, ο πληροφοριοδότης θα έχει την δυνατότητα να επαληθεύσει και να διορθώσει το περιεχόμενο της αναφοράς και αφού συμφωνήσει να το υπογράψει.
3. Σε διάστημα όχι μεγαλύτερο των επτά (7) ημερών από την ημέρα παραλαβής της αναφοράς, θα κοινοποιείται βεβαίωση παραλαβής της στον πληροφοριοδότη, στην οποία θα περιλαμβάνονται επακριβή στοιχεία, όπως ημερομηνία και τρόπος παραλαβής της αναφοράς, στοιχεία αναφέροντα και άτομο που παρέλαβε την αναφορά.
4. Στην συνέχεια γίνεται αξιολόγηση των ισχυρισμών που περιλαμβάνονται στην αναφορά, έτσι ώστε να εξακριβωθεί η σοβαρότητα και ακρίβεια της καταγγελίας. Η αξιολόγηση μπορεί να διεξαχθεί είτε από εξουσιοδοτημένα άτομα που απαρτίζουν τον Δίαυλο Εσωτερικών Αναφορών ή να οριστεί άλλο αμερόληπτο πρόσωπο ή υπηρεσία. Αναλόγως της περίπτωσης και εφόσον κρίνεται απαραίτητο, τα μέτρα παρακολούθησης που μπορεί να ληφθούν είναι τα εξής:
  - Έναρξη εσωτερικής διερεύνησης,
  - Έναρξη δικαστικών διαδικασιών,
  - Παραπομπή σε αρμόδια αρχή για περαιτέρω έρευνα,
  - Σε περίπτωση που χρειαστούν περαιτέρω πληροφορίες ή διευκρινήσεις θα υπάρχει επικοινωνία με τον πληροφοριοδότη,
  - Σε περίπτωση μη επαρκών αποδεικτικών στοιχείων η διαδικασία θα τερματίζεται.
5. Ο πληροφοριοδότης θα λαμβάνει ενημέρωση για τα πορίσματα, τα μέτρα που λήφθηκαν ή που πρόκειται να ληφθούν και γενικά για την πορεία της διερεύνησης της αναφοράς το αργότερο σε διάστημα τριών (3) μηνών από την ημερομηνία αποστολής της βεβαίωσης παραλαβής της αναφοράς.
6. Σε περίπτωση που άτομο επιθυμεί να αποταθεί σε Αρμόδια Αρχή και να υποβάλει «εξωτερική» αναφορά, υπάρχει αναρτημένος κατάλογος με τις Αρμόδιες Αρχές παραλαβής εξωτερικών αναφορών στην επίσημη ιστοσελίδα του Υπουργείου Δικαιοσύνης και Δημόσιας Τάξεως (www.mjpo.gov.cy).

Σημειώνεται ότι σε περίπτωση που ο πληροφοριοδότης, υποβάλει εσωτερική αλλά και εξωτερική αναφορά, τότε οι διαδικασίες της εσωτερικής αναφοράς τερματίζονται.

Επίσης, οποιαδήποτε δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα που τυχόν να συλλεχθούν, διαγράφονται με το πέρας τριών μηνών από την ημερομηνία περάτωσης της διαδικασίας παρακολούθησης. Σε περίπτωση που συνδράμουν δικαστικές ή άλλες διαδικασίες, τα δεδομένα τηρούνται έως και ένα χρόνο από την ημερομηνία περάτωσης των εν λόγω διαδικασιών.

Σε κάθε περίπτωση, οι πληροφοριοδότες, μπορεί να λάβουν στήριξη με την παροχή εύκολης και δωρεάν πληροφόρησης σχετικά με διαδικασίες και μέτρα έννομης προστασίας, νομικής αρωγής σε ποινικές και άλλες υποθέσεις ή προστασίας ως μάρτυρας, σε περίπτωση που κρίνεται τέτοιος.

5. Λήψη μέτρων έναντι αντιποίνων

Ο Εργοδότης οφείλει να προστατεύει τους εργαζομένους από αντίποινα, απειλές ή εκδικητικές ενέργειες λόγω αναφοράς και να λαμβάνει μέτρα άρσης, αντιμετώπισης και πρόνοιας για την μη επανάληψη τους. Παραδείγματα τέτοιων ενεργειών είναι:

- παύση, απόλυση ή ισοδύναμο μέτρο,
- υποβιβασμό ή στέρηση προαγωγής,
- μείωση μισθού, μεταβολή ωραρίου εργασίας,
- μεταβίβαση καθηκόντων, μετάθεση, βλαπτική μεταβολή συνθηκών εργασίας,
- στέρηση κατάρτισης,
- αρνητική αξιολόγηση ή αρνητική επαγγελματική σύσταση,
- καταναγκασμό, εκφοβισμό, παρενόχληση ή περιθωριοποίηση,
- επιβολή ή εφαρμογή πειθαρχικών μέτρων, επίπληξη ή άλλη ποινή,
- διάκριση, κοινωνική βλάβη ή οικονομική ζημιά,
- επαγγελματικός στιγματισμός,
- παραπομπή για ψυχιατρική ή ιατρική παρακολούθηση,

Σε περίπτωση που γίνουν ενέργειες εις βάρος πληροφοριοδοτών, οι τελευταίοι μπορούν να κινηθούν νομικά και να διεκδικήσουν αποζημιώσεις για τυχόν βλάβες που έχουν υποστεί.

Ταυτόχρονα, ο Νόμος κατοχυρώνει το δικαίωμα σε αποζημίωση των προσώπων που έχουν υποστεί ζημιά από ψευδείς, παραπλανητικές ή ανακριβείς αναφορές ή δημόσιες αποκαλύψεις, με την εφαρμογή ποινής φυλάκισης που δεν υπερβαίνει τα τρία (3) έτη ή χρηματικής αποζημίωσης που δεν υπερβαίνει τις €30.000 ή και τα δύο.